

Nr. 10

2. Årgang

7. mars 1942.

KAMERAT,

Nazistene turer fortsatt fram i sine vettløse forsøk på å spille "makt-havere". Den fine tittel vilkun quisling fikk av tyskerne som betaling for den serie av forbrytelser han har begått mot sitt eget folk, synes å ha gått ham fullstendig til hodet.

Søndag den 1. mars var det en måned siden vilkun quisling ble utnevnt til "ministerpresident". Og denne første måned under "selvstendig norsk styre" atskiller seg bare fra de tidligere styre under okkupasjonsmakten derved at terroren og overgrepene mot den overveldende del av det norske folk har tiltaut i uhyggelig omfang.

Straks "herr ministerpresidenten" hadde tiltrådt er med noen av sine medskyldige gjort knefall for Hitler i Berlin beavnte "lover" og "forordninger" å strømme utover vårt folk. Der hvor tyskerne er de "konstituerte" hadde oversett eller funnet det klokt å overse områder som ennå levnet oss noen bevegelsesfrihet, der slo vilkun quisling ned med sitt vilt sinnssyke hat og utvidet slavebindingen og terroren.

All verden visste av quiding var forhatt og foraktet i Norge. Den rolle han spilte i vårt lands politiske historie de siste årene under vår frie forfatning var så dillletantisk og ynkelig at den nærmest ble oversett.

Hans krampaktige forsøk på å skape seg en personlig politisk karriere, likegyldig på hvilket program det skjæde, ble så ettertrykkelig gjennomskuet av hans landsmenn at han ble stående som selve inkarnasjonen av en karakterløs humbugmaker.

Det er disse gjentatte personlige nederlag han skal hevne idag. Hevnen over landsmenn som aldri før og aldri noensinne kan alenme quidings skandale fortill og enn mindre hans forbryterske virksomhet idag, er i virkeligheten hele hans program.

Men det er forunderlig at ikke tyskerne forstår at dette quidings ledemotiv samtidig er en alvorlig hindring for gjennomførelsen av deres interesser i Norge. Det er jo uten videre klart at for tyskerne gjelder det først og fremst å vinne krigen. Men det har aldri vært klok politikk i en kamp å skape usødig hindringer for seg selv.

Men hva er det som skjer uten nettopp dette? Motstanden mot tyskerne, uviljen og vrangviljen mot alle tiltak som tyskerne har fått i stand er jo øket i en grad som ville ha vært utenkelig, hvis den ikke samtidig hadde suget nærings av hatet mot vilkun quisling!

Vi har bare grunn til tilfretshet over denne utvikling. Det tyder bare på at tyskerne allerede har innsett et nederlaget er uunngåelig og at de derfor er krepet av samme desperasjon som quisling selv.

Men om tyskerne nok en gang skulle bli klar over at quisling bare har brakt dem skam og skade og igjen gi ham på båten, så vil folket her i landet nå fortsatte og utvide kampen mot nazismen og alt dens vesen. Etter tur er anslagene mot arbeidere, og funksjonærer, bønder og fiskere, embetsmenn, forretningsstand og alle yrkesgrupper i vårt land møtt med fast og enig motstand. Månedsdagen for quidings "maktøvertakelse" ble en ny og mektig manifestasjon av det norske folks samlede vilje til å yte ethvert offer for å kjempe frihets og rettferds sak fram til seier. Lærernes, prestenes og biskoppenes kamp vil bli utvidet til å omfatte hele vårt folk. Og denne utvidelse av kampen vil i første rekke få sitt uttrykk i arbeiderklassens innsats. Når tiden er inne og signalet blir gitt, så kan vi forsikre at de organiserte arbeidere er i stand til å nytte de nødvendige maktmidler til å lamme fienden og kaste øket av.

- V -

FORAN STORSTANS I INDUSTRIEN.

Vi har tidligere pekt på at tyskerne etterhvert vil foreta store innskrenkninger i den norske industrien, som ikke er absolutt nødvendige for krigsinnsatsen. Til en begynnelse gjaldt det papirindustrien. Men etter de meldinger som nå foreligger, tar en nå sikte på å stoppe all industri, som ikke kommer inn under betegnelsen "livsviktig." Sålædes er det allerede gitt generelt forbud mot anvendelse av kull. Dette medfører at de

sparsomme vedbeholdninger som finnes nå reserveres d
stri. Kullene er i sin helhet forbeholdt jernbanene og skipsfarten.
Det er allerede foretatt masseoppsigelser ved ullvarefabrikkene, som be-
skjeftiger omlag 12.000 arbeidere. Og de andre grener vil snart følge
etter.

TVANGSABONNERING PÅ "FRITT PÅR" - V -

... har nå sendt ut et rundskriv med pålegg til tillitsmenn, som i en
tid har fått "Fritt PÅR" gratis tilsendt, om å tegne et personlig abonne-
ment på klokkeorganet. I rundskrivet heter det at det er vedkommende til-
litsmanns "personlige mening vi ønsker å høre, ikke en felleserklaring".
 Videre er det stilt en rekke spørsmål som "enhver tillitsmann plikter å
svare på".

Det er selvsagt unødig å påpeke at alle hederlige tillitsmenn unnlater å
svare på et slikt rundskriv, og vi er ikke så helt overbevist om at L.O.
ønsker å høre den personlige mening til tillitsmennene. Det kunne hende
den ville frarøve nazipampene den smule nattessøv de ennå har.

SLAVEARBEID I VEIVESNET. - V -

Det er nå under sterk overveielse å la vedlikeholdet av våre veier helt
eller delvis utføre som naturalarbeid. Arbeidene skal altså ikke anses
å disponere sine sultelønninger som det passer den selv, men helt stil-
les under formynderskap. Slik ser altså den nye "sosiale" stat ut i prak-
sis.

HIRDEOPPTRINN PÅ NOTODDEN. - V -

Det meldes til oss at det ved Notodden Salpeterfabrikken fant sted et
opptrinn den 23. februar, hvor hunden opptratte med vanlig frekkhet. En
del hirdmenn dukket opp utenfor fabrikken og forlangte en arbeider "ut-
lovert" til plakatklistring. Det var nemlig blitt revet ned en del NS-
plakater, og å den anledning hadde hunden satt opp en liste over jössin-
ger som skulle klebe opp nye. De vedkommende arbeider ikke kom frivil-
lig, trenge noen hirdmenn seg ulovlig inn på fabrikken for å lete etter
ham. Vekten forsøkte forgjeves å stoppe dem. De fant imidlertid ikke
den rette mannen, og måtte gå med uforrettet sak. Politiet som ble var-
slet, forholdt seg som vanlig helt passive.

HOYESTERETS DOMMER THOMAS BONNEVIE - V -

Har i ett skriv til justisdepartementet protestert mot innsettelsen av
quisling til ministerpresident. Bonnevie ble omgående arresteret.

UNDER DEN PRESSEKONFERANSE

quisling fikk i stand etter Berliner-besøket, felt der en uttalelse som
avisene ikke fikk lov å gjengi. Quisling uttalt nemlig under samtalen av
de nordmenn som gikk i bredden for å styrte hans første "regjering" at om
årens "hoder rullet hundrede ganger, så hadde de allikevel ikke sonet
sin skyld". Denne uttalelse kan det jo være verd å merke seg ved en se-
nere anledning.

UKENS SMIL. - V -

Et yngre ektepar i Oslo var i besittelse av et radiapparat, som de holdt
innelåst i et hemmelig skap, og som ble behandlet med all mulig forsik-
tighet. Særlig var de usikre på hushjelpen, som var ny. En kveld de
kommer uventet tidlig hjem fra et selskap, finner de iidlertid hushjelpen
iferd med å lytte på London - - - sammen med den tysk alliat.
Forferdelsen var etter sigende gjensidig.

BRENSSELSPERIE. - V -

Skolene har fått brenselshjelp. I realiteten antakelig 7 uker sådan,
påskeferien medregnet. Nå er det ingen som tror på påskudiet om brensel.
For det første fordi en vet at det ytterst sjelden er sannheten som sies
i de offentlige kunngjøringer, og dernest fordi "ferien" kom zzw så hode-
kuls etter nazienes nederlag overfor skolens lærere. (Vi skal ikke trek-
ke fram den andre muligheten, nemlig at tyskerne selv tenker seg å få
bruk for skolene i nær framtid.)

NEDERLAGET.

Med brask og bras forfremmet "ministerpresidenten" plikt forvalle lærere til å stå i Norges lærersamband. 13.000 - tretten tusen - lærere sa NEI! De valgte seg ut fordi det stred mot deres samvittighet. De var klar over konsekvensene. Utmeldelse var å se på som avskjedssøknad. De sendte den allikevel. Og de holder fast ved den.

- V -

SKOLENE STÅR.

Kriteriet på at et samfunn er sunt, livskraftig og utviklingsdyktig har "føreren" ødelagt med sin første prøve på statsmannskunst. Var det noen som sa "Ku i Aulaen"? Neste skritt, som skal bevise til evlens at vidkun quisling virkelig er verdens største statsmann - en søn som det bare fides en av pr totusen år - ble å nekte lærerne lønn. Når det heller ikke hjelper, har han igjen den utveien å arrestere et størst mulig antall av dem. Så må vel folk skjønne for en kår han er. Og irens står skolene. Som sagt.

- V -

KRIGEN MOT KIRKEN.

I samband med maskeradeballet på Akershus ble, som kjent, domprost Fjellbu satt ut av funksjon som forrettende prest i Nidaros Domkirke, og den lydige Blessing-Dahle overlatt høymessen. Kirken var profanert med solkorset og andre NS-symboler. Det gjorde ikke noe særlig inntrykk på tilhørerne, for der var ingen bortsett fra en håndfull nazitroende. Blessing-Dahle må allikevel ha følt ett eller annet, for han meddelte selv domprosten at det ikke ville passe med alteret for anskningen. Og han fikk ikke noe klem på den store talen, det var nærmest flaut det hele.

- V -

DE ORDINÆRE MENIGHETSGUDSTJENESTEN,

ser ble utsatt til kl. 14 samme dag, samlet veldig tilslutning. Flere hundrede mennesker var kommet inn i kirken, og en strøm av folk beveget seg mot kirkeporten da politiet gikk løs på dem. Kollene kom i sving - massene ble splittet - de som var inne i kirken ble jagd ut. Nazistenes seier var fullstendig. Trodde de selv. De tusener av kirkefolk sang verdig og i dypt alvor "Vår Gud han er så fast en berg". De følte noe mer enn ellers ved ordene:

Vår gamle fiende hård
til strid imot oss står.
Stor makt og arge list
han bruker mot oss vist.
På jord er ei hans like.

- V -

DOMPROSTEN BLE ARRESTERT

og avsatt fra sitt embed. Det førte til at samtligelandets biskopper den 24. februar sendte kirke departementet likelydende skriv der de nedla sine embeder. Skrivet er et historisk dokument av imponerende innhold og betydning. En framtidens Bjørnson ville gi folkets mening om det form og folket selv vil synge om det lense etter at vidkun quisling bare kjennes som en nidding, hvis eneste innsats var primitiv brutalitet og rå vold.

- V -

SAMT LIGELANDETS BISKOPPER

forlangte sin avskjed og fikk den. Men de "norske" avisene har ikke turdet nevne det. De har bare fortalt om Bergrav og vitt det utseende av at han gikk av ganske andre grunner. Lønnen nek engang. Heller ikke har de turdet nevne at samtlike domproster gjorde felles sak med biskoppene og at kirkens administrasjon derfor er revet helt opp og funksjonsudyktig. Og slutt ikke at praktisk talt alle landets prester fra prekeri stolen søndag, 1. mars gjorde rede for hele saken og opplyste at de selv og deres menighetsråd sluttet opp om sine andelige ledere.

- V -

NYE "BISKOPPER".

Søndag, den 1. mars ble en minneverdig dag i den norske kirkes historie. Overalt var kirkene fylt til trangsel. Tydeligere kunne det ikke sies

den kungen de fører. I samtlig
1947 opp. 85 av 88 prester i Oslo og
men har stilt seg solidarisk med biskop Bernerud og nekter å anerkjenne
noen annen enn ham som biskop.

Det er blitt kjent at alle telefonsamtaler til biskop Bernerud blir avlyt-
tet og at man ikke mottar post i det hele tatt, da alle brev til ham
blir tatt av sensuren.

Domprostene har som kjent nektet å fungere som biskopper etter at disse
nedla sine verv. Departementet har nå utpekt dem som skal overta
biskoppens funksjoner, og som i fremtiden skal bli kirkens øverste menn.
Det er helt ukjentefolk, bortsett fra dem som tidligere har skaffet seg
et navn innen feriefellesskapet. Vi skal her presentere dem med de opp-
lysninger vi har kunnet skaffe. Oslo bispedømme skal overtas av
H a r o l d. Før nyordningen var han res.kap. i Sylling, men da rykket
han opp til somneprest på Bekkelaget. Nidaros skal overtas av E o t h e
som har gått under navnet "Norges lateste prest". Den eneste som kanskje
har gjort ham noen stridig er den nok som bekjente Dagfin E w i l d-
m e y e r, som skal ha Bergen. Hamar skal overtas av en nærmest sinn syk
mann, F a l o k-H e n s e n, hittil prest i Grave. Agder får en mann i
treveirene som er bedre kjent som hekkeløper enn som prest, nemlig
W o r m e d a l, NS-prest fra i sommer. Stevnaker får en snill gammel
herre, K v a s n e s. Ekeberg skal Hålogaland bli besatt med en mann
som tidligere har skjedd folk huden full når de sa han var NS, en
mann ved navn B e r g-R o l l n e s s.

- V -

"HANS SKAL FÅ SE"

Da han i sin tale under jubelfesten på Akershus, "at Norge har en nasjo-
nel regjering som ikke lar seg overtroffe av noen i sin kjærlighet til
sitt folk og i sitt arbeid for hele folkets vel". Han kan få sagt det.
"Den som elsker sin sønn tukter han sent og tidlig", er det noen som
sier. Det er også noe av en misforståelse. Om vidkun quisling tror
(hvis han bryr seg om å tro noe i den anledning) at han kan vinne folket
med brutalitet og dyrsk framferd - om han tror han kan tjære folket
tilfreds i lenker - om han tror han kan tvinke kraft ut av folket ved
å ta fra dem alt de har kjært, frihet, selvspekt og den trygge tillit
til rett og rettferd - ja, da regner han ikke med det norske folk.

- V -

DET SKAPER TROSS

og intet annet. De som var trossive den 25. september ifjor, er det
tilfelli sterkere nå. Og desom følte seg svake og som vaklet den gang,
de er nå sterke i sin motstand. D e t er hva han har oppnådd. Det er
det eneste.

- V -

DE SVENSKA AVISENE

med Göteborgs handels- og Sjøfartstidning i spissen fulger godt med i
hendelsene her hjemme. Allerede onsdag 25. februar kunne de fortelle
utførlig om aksjonen mot lærerne og dens resultat. Og så tidlig som
søndag 1. mars fikk det svenske folket kjenskap til krigens mot kirken.
Alle detaljer. Altså alt det som quisling i sin kjærlighet til det
norske folk ikke tør si noe om.

- V -

PORTIBLESKUNSTENE,

den tapelige presseklubben og den psykologiske beslarleggingen av
rettidapparatene har en virkning. Folket tror i n g e n t i n g av
det som blir sagt fra nazihald. Det går på forhånd ut fra at alt er
logn. Hvis NS noen gang har hatt en sjans til å overbevise det
norske folk med argumentasjon, har de nå meget effektivt utelukket
muligheten.

- V -

quisling BLE REDD

da han så virkningen av sitt overfall på kirken, og han prøvde et annet
våpen. Han skrev til hver eneste prest i landet. Et riktig langt
brev var det, og oppnådde ikke annet enn å vise enda en gang hvor mikro-
skopisk lite han vet om det som er n å r s k. Om norsk øvne til å

lenke, om norsk evne til å holde klare linjer, om norsk framferd og om norsk vilje til frihet. Han påviste hvordans ledere (særlig biskop Berggrav) hittil har vært, hvordan og opprettholdt bolsjevismen og avhengigheten av plutokratisk folk - refererte deretter det som passet av sin krig mot kirken, på sin egen måte., og lovet så dyrt og hellig at han og hans parti ville verne kirken og kristendommen.

- V -

FOR SKANS SKYLD

Iant han å måtte forklare sin tidligere sentens: "Vårt politiske syn må være en politisk - religiøs bevegelse." Det falt årlig ut. Og det svekket virkningen av hans ord at han ikke tok med noe om hva "Hirdmannen" den 3. mai ifjor mente med at "Mennesker med ære, trøskap og ærlighet trenger ingen Gud å be om tilgivelse." Eller at "Julefesten ikke mer skal være kristelig!" Og hvorfor NSUF's sangbok lærer barna å synge om en hirdmann som falt på barrikadene: "Itroen på sin fører før han inn til Valhall". quisling forstår like lite av det som er alvor for kristenfolket som han skjønner av norsk mentalitet og lynne ellers.

- V -

KOMMISARISK AVMAKT.

Fra den selvbestaltede "formann" i L.O. er det sendt ut et rundskriv til samtlige forbund og samorganisasjoner som vi ikke kan nekte oss fornøyelsen av å gjøre våre lesere kjent med. Det heter: "Foranlediget av et intervju med formannen i Opland samorganisasjon, inntatt i Aftenpostens morgenummer den 21.2.m., vil L.O. på nytt innskjerpe at innen av fagorganisasjonens tillitsmenn på det nåværende tidspunkt har anledning til å uttale seg om den fremtidige organisasjonsform for innstruks foreligger fra ledelsen". - Sakens sammenheng er den at heller ikke "ledelsen" har anledning til å uttale seg om hvordan flertallet vil arte seg for L.O. Det vil nemlig tyskerne se litt nærmere på. Vi vil imidlertid gi dem et godt råd: Vent ikke for lenge før organisasjonsformen blir bestemt. Ellers kunne det hende at det ble en annen og virkelig ledelse som her var de nødvendige instruksjoner!

- V -

MOLO.

I Aftenposten for tirsdag 24. februar stod det avvertert dødsfall: Fenrik Kristian Aubert døde plutselig 19. februar, 33 år gammel. - Følgende fakta foreligger: Kristian Aubert ble arrestert for ca. 3 uker siden og satt på Møllaret. 19. Han var frisk og sund på enhver måte da tyskerne tok ham, en staut, rank og kraftig kar sier de som kjenner ham. 14 dager etter arrestasjonen får familien beskjed fra tyskerne om at han er død "som følge av indre lesjoner". Liket ble ikke utlevert. Derimot fikk familien utlevert asken. Klarne var også for tydelig bevis, derfor ble heller ikke de tillatt utlevert.

At Kristian Aubert er myrdet kan det ikke være det fjerneste tvil om. De tyske bøllene har pint ham for å få noe ut av ham, og mishandlingen har hatt døden til følge.

Vi har her berettet fakta om kanskje det uhyggeligste mord som tyskerne ennå har begått her i landet. Når en vet å fortelle at Kristian Aubert ble pint i 3 sanfulle døgn, at tyskerne ikke fikk presset et ord ut av ham, og at de befalte fengselsleser å gjøre alt for å holde Aubert i live til "han hadde fått munden på glid" etterpå kunne han gjerne dø - så kan vi bare si at dette kan vi ikke gi bevis på. Hva vi sikkert vet er at tyskerne igjen har myrdet en nordmann, en av oss, en venn og bror, og vi skal ikke glemme det. Når oppgjørets dag kommer, står Kristian Aubert fram som blodvitne ved Hansteens og Wickstrøms side. En større heder kan ingen nordmann få.

- V -

UFRIVILLIG INNROMMELSE.

Undertiden kommer selv NS-folk i skade for å si sannheten. De forteller oss stadig at tyskerne sikrer xxx Norges matforsyning, og at okkupasjonsmakten sørger for seg selv, men dethender at tungen undertiden snubler i disse løgnene. Det hendte "minister" Fredrik Prytz i en tale han holdt 16. november 1941, som nå er utkommet i bokform hos nazisten Stenersen. Den 21. februar i år gjenga Aftenposten et avsnitt av brosjyren. Her

hater det ordrett: "Nu er Norge slått i krig, og seierherren har hærtatt landet. Fantastiske beløp blir anvendt pr. år til deknning av okkupasjonsmaktens utgifter. - Etter den såkalte internasjonale rett - etter krigens rett - kan landet bringes til betlerstaven." Joda, Tyskland gjør alt for å bringe den norske levestandard ned og for å bringe befolkningen til tiggerstaven. Det er bare så inderlig sjelden at en nazist innrømmer det. Hva sier "føreren" og "ministerpresidenten" til sin uheldige leiesvann Frytz?

- V -

MURERNE SIER IFRA.

På et møte i Murerne's Union forleden ble det satt fram et forslag fra nazihold om støtte til den norske ledning. Ifølge "Fritt Folk" ble ikke ensens forslaget tatt under behandling, men møtt med en hånletter av forsamlingen. Dette kunne jo gamle, senile-Schultz ikke se på. Han avsatte formannen, Adolstein Hauken, forretningfører Alf Torp og det øvrige styre, og innsatte sine egne tre lakeier med Arnfinn Eriksen og Øivind Nordahl i spissen.

- V -

KÅRE REIN HAR MOELDER.

En av L.O.'s "store" menn, Kåre Rein har vært på foretredagstur i Mariland og har som vanlig når slikt folk er ute og reiser hatt en noe betimmet suksess. I Mo måtte det således låne 13 mann av de 3 - 4000 arbeidere som er beskjeftiget der. Foredraget som gjaldt "solidarisk lønnspolitikk" ble etterfulgt av en diskusjon, hvor det oppnåddes enighet om at nedslag i lønningene allerede hadde funnet sted. Men på spørsmål om Rein kunne fortelle om bare ett eneste tilfelle der de kjerligst betalte hadde fått tillegg, ble han svar skyldig.

- V -

DET ER SYND

vi er ute av stand til å gjengi bildele. De svenske avisene ser tross alt med humor på situasjonen i Norge. I et blad finner vi et stort bilde av en internasjonal diplomatisk konferanse. I en krok står quisling i fortrolig samtale med en japaner. quisling sier: "Deres excellence - når Japan har besvret Tyskland, er jeg villig til å bistå Dem med nyordningen av Europa." - V -

FOREDRÅENE SIER N E I!

Vi har i dette nummer vesentlig viet vår oppmerksomhet den kamp lærerne, prestene og biskoppene står midt oppe i. Den innsats skolen og kirken allerede har ytet, har øyeblikkelig boundring lanst ut over vårt lands grenser. En skal da også være klar over at kampen gjelder å redde våre barn og vår ungdom fra nazistkjendelser.

Og denne kampen er hele folkets kamp. Det står allerede som en kjensgjerning at NS ikke vil fire en tone, men tvinske nazifisering av barna og ungdommen gjennom, selv om de i første omgang vil fare noe varsomt fram og ta strøk for strøk og gruppe for gruppe.

Parolen for alle foreldre, uansett klasse, yrke og innstilling, er derfor idag et enstemmig og avgjort N E I, når spørsmålet om deres barns innlemmelse i ungdomstjenesten møller seg. Vis at fronten er ubrytelig som aldri før! Vis et intet offer er for tungt å bære når det gjelder å redde barna som er landets framtid!

Arbeiderne vil sammen med det øvrige folk gå aktivt inn også i denne kampen. De vet nemlig at der hvor nasjonen kan tilføres et nølelag, der er en ny skanse vunnet for frihets og rettferds sak, og derved et nytt skritt på veien fram til en

: F R I E T A G B E V E G E L S E